

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Örigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

XI. libellis De haeresibus,

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

A scrutandis Oigenis rebus tantum adhibuisse curam & solertiam, quantum adhibuit Eusebius. Veri autem simile est habitam revera fuisse Origeni cum Megethio, Marco, aliisque Hæreticis concertationem; et à Maximo deinde in literas relatum, & Operi suo *ὅτι ἔλατ* intextam. Fidem his conciliat quod narrat Eusebius, ab ætatis suæ Presbyteris quamplurima de Origene scriptis fuisse tradita; & quod Dialogi scriptor Reges quosdam Christi fidem amplexos, & templa Ethnicorum cum idolis eversa commemorat; nihil enim hujusmodi Origenis temporibus contigit, sed Constantini: unde Maximi ætatem possis colligere. Fefellit fortasse Basilium & Gregorium Dialogi titulus nomen Adamantij præferens, quod in eo primas partes tractet Origenes; quemadmodum Lælij, & Catonis nomina præferunt Dialogi De amicitia, & De senectute; non quod à Catone, vel Lælio scripti sint, sed quod primæ ipsi partes tribuantur. Mirandum porro non est interloquentium personarum nomina neque in Eusebio, neque in Philocalia comparere: nam cum rubrica, aliove colore ejusmodi nomina & lemmata soletur distingui, à librariis sæpenumero distinctio hæc omitebatur, vel per incuriam, vel potius quod eam in commodius rejicientes tempus, penitus tandem, oblivisi quippe homines, prætermitterent. Duplicem lucubrationis hujus interpretationem Latina Genebrardi præfert editio, alteram Joachimi Perionij, Laurentij Humfridi alteram. Alia præterea à Johanne Pico Senatore Parisiensi lucubrata anno 1556, seorsum edita extat.

X. Alium quoque, Origenis nomine Dialogum supposuerat Hæreticus quidam, omnem licet cum eo Ephesi forte sibi viso congressum ac disputationem detrectasset. Fictitiam scriptionem misit Romam ad suos discipulos, passimque disseminavit, & Antiochiæ, priusquam illuc accederet Origenes, ob falsam victoriæ inanes egit triumphos: mox vero ut affuit Adamantius, hominis contudit proterviam, & vanitatem manifestis argumentis convicit.

XI. Falso quoque præscribit sibi nomen Origenis libellus quidam, qui Philophorum scilicet ac dogmata recenset, & *ὡς οὐδὲν φιλοσοφία* solet appellari. Primus autem hic est liber grandioris operis, quo Hæreses omnes confutandas Auctor sibi proposuerat, quod ex Dogmatis Philophorum, Hæreses pestes fere profectæ sint; hisque convellendis utilis sit illorum confutatio. Latvata huic scriptioni personam detrahitur vel verba isthæc quæ extant in Proœmio: *πῶτα ἡ ἱερεὺς οὐκ ἐλέγηται ἢ τὸ ἐκκαλυπτικὸν ἔργον δὲ τὸν ἄλλον ἀποκρύπτει, ἀ τὸ αὐτὸς γὰρ ἐστὶν ἡ μὴ ἔχουσα, ἀλλὰ τὸ ἐκκαλυπτικὸν ἔργον ἀποκρύπτει, ὡς οὐδὲν φιλοσοφία*. Hac autem non alius coarguet, quam traditum in Ecclesia Spiritus sanctus: quem cum primitus accepissent Apostoli, is communicavit qui recte de Deo sentiebant: quorum nos cum successores sumus, & ejusdem gratiæ participes, necnon Episcopatus, & magistratus, & custodes Ecclesiæ reputati, non oculis per seculum dormitabimus. Atqui nec Ecclesiæ custos Origenes, nec Episcopus fuit. Episcopus autem fuit Epiphanius, & librum scripsit De hæresibus: unde non inanis conjectura sumitur hoc opus ad ipsum esse referendum.

XII. Libellum De singularitate Clericorum Origeni addidit vetus Codex Regiæ Bibliothecæ. Addicunt & Landulfus à Columna in Breviario historiali, Laziardus Cœlestinus, Athoninus, & Vincentius Bellovacensis, quos recenset Pamelius; & quibus ipse succinit, cum in Præfatione ad tertium Tomum Cypriani, tum in argumento libri hujus, & in Annotationibus ad caput primum libri Tertulliani De exhortatione castitatis. Sed reclamant Baronius, quod hoc opere sceminarum contubernium Clericis interdicitur; cum inter mulieres & puellas Origenes assidue sit conversatus. Addit id fuisse causæ cur scriptus ab Adamantio iste liber creditus sit, quod spontaneam castrationem non improbaverit; atque hoc idem argumentum usurpavit Pamelius: *Atqui, inquit Baronius, debuerunt hi meminisse aliquam ex parte laudatum quoque à Domino villicum illum iniquitatis, cum aliqui idem auctor de his qui hæc perpetrarent, alio Commentario se tractaturum spondeat. Ut illic respondisset Baronius, si dixisset executionis suæ Origenem pœnituisse, & à simili facinore reliquos absterruisse in Commentariis ad Evangelium Matthæi. Quod ergo in argumentum traxerunt nonnulli, ut librum De singularitate Clericorum Origeni adscriberent, quod nempe voluntariam genitalium amputationem non damnaverit, id ipsum indicio mihi est librum non esse Origenis; quippe quem annis provectiorem facinoris in juventutis calore admitti pœnituerit. Baronio ex Origenis familia factum hunc depellenti ad stipulatur codicum dissenso, quorum alij Hieronymo, Augustino alij, plerique Cypriano assignant. Erasmus ad calcem libri Augustini De bono viduitatis, *Sequebatur, inquit, hoc loco libellus De singularitate Clericorum, qui toties & Hieronymi, & Cypriani nomine excusatus est, quem phrasi, nec Hieronymum, nec Cyprianum, nec Augustinum refert: proinde non est visum eo præfens volumen onerare. Bel-**

Euseb. 1. 6. Hist. c. 33.

Bar. c. 19. cap. 43. 44.

Belarm. De script. Eccl. in Cypriano. Rivet. c. 7.